

Reguli privind stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR

(operaționale începând cu data de 11 noiembrie 2019)

1. Dispoziții generale

Prezentele reguli definesc principiile, modul de stabilire și de publicare a ratelor de referință, drepturile și obligațiile părților implicate pe durata stabilirii ratelor de referință ROBID și ROBOR aferente pieței monetare interbancare așa cum este definită de Norma BNR nr.4/1995 privind funcționarea pieței monetare interbancare, cu modificările și completările ulterioare.

În sensul prezentelor Reguli, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

Zi lucrătoare – o zi, cu excepția zilelor de sâmbătă, duminică și a sărbătorilor legale, în care Participanții la Fixing își desfășoară activitatea pe piața monetară interbancară;

Fixing – activitățile desfășurate pentru stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR pentru depozitele în RON pe piața monetară interbancară;

Administrator – Banca Națională a României;

Agent de calcul - o entitate cu experiență și cunoștințe tehnice și administrative, care a fost însărcinată să efectueze Fixing-ul în condițiile definite de prezentele Reguli;

Legea bancară - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificările și completările ulterioare;

Reguli – Regulile privind stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR, cu modificările și completările ulterioare;

Participant – instituția de credit care a acceptat invitația de a participa la procesul de Fixing și care îndeplinește cerințele de participare prevăzute în prezentele Reguli;

Candidat – instituția de credit care îndeplinește cerințele de participare și poate fi invitată de către Administrator să participe la procesul de Fixing;

ROBID (Romanian Interbank Bid Rate) - rata de referință calculată conform prevederilor secțiunii 3.5 din prezentele Reguli;

ROBOR (Romanian Interbank Offer Rate) - rata de referință calculată conform prevederilor secțiunii 3.6 din prezentele Reguli;

2. Statutul de Participant la Fixing

2.1. Fixingul implică zece participanți, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au acceptat invitația Administratorului de a participa la procesul de Fixing și îndeplinesc cerințele de participare prevăzute de prezentele Reguli;
- b) au depus un acord de participare (conform modelului prevăzut la anexa nr.1) la sediul Administratorului, prin care se angajează să participe la stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR și să respecte prevederile prezentelor Reguli;
- c) au primit statutul de Participant la Fixing de la Administrator;
- d) nu au retras acordul de participare;
- e) nu li s-a anulat statutul de Participant.

2.2. Administratorul va acorda statutul de Participant unui Candidat selectat, pe baza următoarelor criterii:

- a) activitatea pe piața monetară interbancară;
- b) limitele pentru depozitele în RON acordate de instituția de credit candidată, altor Participanți;
- c) limitele altor instituții de credit pentru depozitele în RON acordate instituției de credit evaluate, respectiv a Candidatului evaluat, pentru acordarea statutului de Participant.

2.3. Administratorul va reevalua activitatea Participanților și a Candidaților la statutul de Participant, periodic, fără a depăși termenul de 1 an de la ultima reevaluare, pe baza datelor statistice ale Băncii Naționale a României.

2.4. În funcție de îndeplinirea condițiilor și a criteriilor prevăzute la secțiunile 2.1 și 2.2 din prezentele Reguli, Administratorul va acorda sau după caz, va anula statutul de Participant la Fixing.

2.5 Administratorul poate invita un Candidat să participe la Fixing conform secțiunii 2.1 punctul a) din prezentele Reguli, în condițiile verificării privind îndeplinirea de către acesta a cerințelor din prezentele Reguli.

2.6. Invitația la Fixing va preciza data propusă de la care potențialul Participant poate lua parte la procesul de Fixing. Invitația va include și un model de acord de participare prevăzut la anexa nr.1 din prezentele Reguli.

2.7. Termenul de valabilitate a invitației la Fixing este de 30 de zile de la data emiterii acesteia de către Administrator. În cazul în care invitația a fost acceptată, Candidatul va depune acordul de

participare, în conformitate cu cerințele prevăzute la secțiunea 2.1. punctul b) din prezentele reguli, la sediul Administratorului.

2.8. Administratorul este singura entitate care poate acorda statutul de Participant la Fixing unui Candidat care îndeplinește cerințele stabilite conform prezentelor Reguli.

2.9. Numărul de candidați la Fixing este stabilit de Administrator conform secțiunii 2.1 din prezentele Reguli.

3. Fixing

3.1. Ratele de referință ROBID și ROBOR sunt stabilite pentru următoarele depozite la termen:

- a) O/N – 1 zi începând din data Fixingului;
- b) T/N – 1 zi începând din ziua lucrătoare următoare datei Fixingului;
- c) 1W - 1 săptămână începând cu data valutei spot;
- d) 1M - 1 lună începând cu data valutei spot;
- e) 3M - 3 luni începând cu data valutei spot;
- f) 6M - 6 luni începând cu data valutei spot;
- g) 12M - 12 luni începând cu data valutei spot;

3.2. Ratele depozitelor în RON cotate de Participanții la Fixing, precum și ratele dobânzii de referință ROBID și ROBOR sunt prezentate pentru piața monetară interbancară sub forma procentului de dobândă cu două subdiviziuni.

3.3. Dacă Administratorul nu decide altfel, stabilirea ratelor ROBID și ROBOR pentru depozitele în RON are loc în fiecare zi lucrătoare la ora 11:00 AM, ora locală. Data valutei va fi data Fixingului pentru scadentele O/N, următoarea zi lucrătoare pentru T/N, respectiv data spot pentru restul scadelor. Convenția pentru calculul ratei dobânzii va fi de tipul Actual / 360. Data scadenței va fi calculată folosindu-se convenția modificată pentru zilele lucrătoare.

3.4. Diferența dintre ratele cererii și ratele ofertei pentru un anumit depozit la termen, cotat de fiecare Participant la Fixing, nu va depăși (cu excepția prevederilor secțiunii 10.2.):

- a) 0,30 puncte procentuale pentru depozitele O/N, T/N, 1W, 1M;
- b) 0,35 puncte procentuale pentru depozitele 3M;
- c) 0,40 puncte procentuale pentru depozitele 6M și 12M.

3.5 Rata ROBID pentru fiecare scadență este calculată de Agentul de calcul ca medie aritmetică a ultimelor rate cotate de fiecare Participant la Fixing pentru depozitele atrase într-un interval de 30

minute înainte de Fixing după eliminarea extremelor. Rata cotate de către un Participant pentru Fixing reprezintă rata la care sunt acceptate depozite în RON de la alt Participant timp de 15 minute de la publicarea ratelor ROBID și ROBOR de către Agentul de calcul.

3.6 Rata ROBOR pentru fiecare scadență este calculată de Agentul de calcul ca medie aritmetică a ultimelor rate cotate de fiecare Participant la Fixing pentru depozitele plasate într-un interval de 30 minute înainte de Fixing după eliminarea extremelor. Rata cotate de către un Participant pentru Fixing reprezintă rata la care sunt oferite depozite în RON unui alt Participant timp de 15 minute de la publicarea ratelor ROBID și ROBOR de către Agentul de calcul.

3.7. Ratele ROBID și ROBOR stabilite la Fixing sunt publicate de Agentul de calcul în aceeași zi în termen de 5 minute de la Fixing.

3.8. Dacă mai mult de jumătate din numărul Participanților la Fixing se află în imposibilitate de a furniza cotații în cadrul procesului de Fixing, ratele dobânzilor publicate de Agentul de calcul în ziua curentă vor fi la nivelul ratelor dobânzilor stabilite în ziua precedentă.

4. Încheierea tranzacțiilor

4.1. Fiecare Participant la Fixing va garanta conexiunile telefonice sau pe cele din sistemul de tranzacționare agreat pentru a permite celorlalți Participanți:

- a) să-l poată contacta, și
- b) să poată încheia tranzacții pe piața monetară interbancară, într-un interval de timp de 15 minute de la publicarea ratelor ROBID și ROBOR de către Agentul de calcul;

4.2. Fiecare Participant la Fixing va avea obligația de a:

- a) răspunde la solicitarea altui Participant, într-un interval de timp de 15 minute de la publicarea ratelor ROBID și ROBOR de către Agentul de calcul;
- b) furniza altui Participant ratele cererii și ofertei cotate de către el pentru Fixing pentru un depozit în RON, într-un interval de timp de 15 minute de la publicarea ratelor ROBID și ROBOR de către Agentul de calcul.

4.3. Participanții sunt exonerati de obligațiile de mai sus dacă:

- a) limita pentru depozitele în RON acordată Participantului solicitant a fost epuizată (este cotate numai rata la care un anumit Participant va accepta depozitul);
- b) a avut loc un eveniment, definit drept caz de forță majoră, care ar putea influența în mod semnificativ ratele dobânzilor pe piața monetară interbancară. Un caz de forță majoră include

orice act, eveniment sau circumstanță care nu se află sub controlul Participanților, inclusiv, dar fără a se limita la, un act sau reglementare a unui organism sau a unei autorități guvernamentale sau supra-naționale, sau defectarea, întreruperea sau funcționarea nesatisfăcătoare a serviciilor de telecomunicații sau informatice.

4.4. Cotațiile furnizate, conform secțiunii 4.2 de mai sus, sunt obligatorii în ziua cotării lor pentru:

- a) depozitele O/N, T/N, 1W și 1M pentru o valoare a tranzacției de cel mult 20 milioane RON;
- b) depozitele 3M pentru o valoare a tranzacției de cel mult 10 milioane RON;
- c) depozitele 6M și 12M pentru o valoare a tranzacției de cel mult 5 milioane RON.

4.5. În termen de 15 minute de la publicarea ratelor ROBID și ROBOR de către Agentul de calcul, fiecare dintre Participanți poate încheia din proprie inițiativă cel mult câte o tranzacție cu fiecare alt Participant, pentru una din scadențele cotate de acesta din urmă pe baza cotațiilor pentru Fixing ale acestuia din urmă.

5. Alte obligații ale Participantului la Fixing

5.1 Participanții la Fixing se vor asigura că:

- a) dispun de un cadru de control adecvat care să asigure integritatea, exactitatea, fiabilitatea și transmiterea ratelor dobânzilor cotate;
- b) ratele dobânzilor cotate reflectă condițiile de piață la momentul respectiv și nu sunt afectate de conflicte de interese existente sau potențiale. Participarea la procesul de Fixing se va realiza într-o manieră independentă și onestă, pe baza informațiilor relevante;
- c) păstrează evidențele legate de activitatea de audit intern și extern.

5.2. Participanții care nu își actualizează cotațiile în intervalul stabilit dinaintea Fixingului vor explica Administratorului în scris motivele absenței de la Fixing dintr-o anumită zi, cel mai târziu în a treia zi lucrătoare de la absență.

5.3. Dacă Administratorul solicită acest lucru, Participantul va completa un chestionar cu privire la limitele sale la depozitele în RON acordate altor Participanți sau Candidați.

5.4. Dacă limita pentru depozitele RON acordată altui Participant a fost anulată sau coborâtă sub o valoare rezonabilă, Participantul va transmite direct Administratorului o comunicare scrisă cu privire la fiecare astfel de decizie.

6. Renunțarea la statutul de Participant la Fixing

6.1. Un Participant la Fixing are dreptul de a renunța la statutul său retrăgându-și acordul de participare la Fixing prin care s-a angajat să respecte prevederile din prezentele Reguli.

6.2. Un Participant la Fixing își poate retrage acordul de participare, prin notificarea scrisă a Administratorului în acest sens.

6.3. Retragerea acordului de participare și de renunțare la statutul de Participant la Fixing, intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data notificării Administratorului, conform secțiunii 6.2 de mai sus, cu excepția situațiilor prevăzute la secțiunea 6.5 din prezentele Reguli.

6.4. Administratorul va notifica direct alți Participanți la Fixing și pe Agentul de calcul cu privire la retragerea de către Participant a acordului de participare, specificând data de la care va fi anulat statutul Participantului la Fixing în cauză.

6.5. În cazul în care numărul de Participanți la Fixing scade sub numărul prevăzut la secțiunea 2.1 de mai sus, în urma retragerii acordului de participare de către un Participant la Fixing, retragerea intră în vigoare la data la care Administratorul acordă statutul de Participant unei alte instituții de credit, astfel încât să se obțină numărul minim necesar de Participanți.

7. Încălcarea Regulilor

7.1. În cazul în care Administratorul constată că un Participant la Fixing încalcă prevederile prezentelor Reguli, Administratorul îl va avertiza în scris pe Participant, respectiv va preciza care prevederi ale prezentelor Reguli au fost încălcate și motivele pentru care consideră că acestea au fost încălcate.

7.2. Dacă Participantul continuă să încalce prevederile prezentelor Reguli sau dacă, în opinia Administratorului, continuarea implicării Participantului în Fixing reprezintă o amenințare pentru Fixing din cauza naturii și importanței încălcării comise, Administratorul poate anula Participantului statutul la Fixing, conform prevederilor secțiunii 8 din prezentele Reguli.

7.3. În cazul în care Administratorul constată că Agentul de calcul încalcă prevederile prezentelor Reguli, Administratorul, după consultarea prealabilă a Participanților la Fixing, poate decide retragerea mandatului acordat Agentului de calcul și după caz, cu privire la împuternicirea unei alte entități care să îndeplinească calitatea de Agent de calcul, în conformitate cu prevederile secțiunii 9 din prezentele Reguli.

8. Anularea statutului de Participant

8.1. Administratorul are dreptul de a anula statutul de Participant la Fixing, dacă:

- a) constată că Participantul nu ia parte la Fixing de mai mult de două ori într-o lună calendaristică, sau
- b) primește notificări din partea cel puțin a o treime dintre Participanți cu privire la reducerea limitelor disponibile pentru depozite în RON acordate Participantului vizat, sau
- c) Participantul raportează Administratorului reducerea limitei disponibile pentru depozitele în RON acordate cel puțin unei treimi dintre Participanți, sau
- d) Participantul încalcă prevederile prezentelor Reguli de cel mult două ori în termen de 90 de zile, sau
- e) Dealerii care îl reprezintă pe Participant încalcă în mod semnificativ prevederile Codului de conduită al ACI Romania – Asociația Piețelor Financiare, sau
- f) Participantul încalcă prevederile prezentelor Reguli, iar respectiva abatere, în opinia Administratorului, se încadrează în situația prevăzută la secțiunea 7.2 din prezentele Reguli.

8.2. Dacă Administratorul decide să anuleze statutul unui anumit Participant, Administratorul notifică direct Participantul respectiv, justificând decizia de anulare adoptată.

8.3 Decizia Administratorului de a anula statutul de Participant la Fixing poate fi revizuită ulterior de către acesta, sub rezerva respectării condițiilor prevăzute la art. 8.1 și a transmiterii de către instituția de credit a unei solicitări Administratorului cu privire la intenția redobândirii calității de Participant.

8.4. Anularea statutului de Participant la Fixing devine efectivă la data precizată în notificarea scrisă transmisă de Administrator Participantului respectiv. Dacă notificarea în cauză nu specifică o anumită dată pentru anularea statutului Participantului, anularea devine efectivă în termen de 14 zile de la data notificării.

8.5. Administratorul va notifica direct Agentul de calcul și ceilalți Participanți la Fixing, în scris, cu privire la anularea statutului Participantului în cauză, specificând data de anulare a statutului respectivului Participant.

9. Obligații ale Agentului de calcul

9.1. Administratorul poate să împuternicească un Agent de calcul responsabil cu desfășurarea Fixingului, conform prevederilor din prezentele Reguli.

9.2. Administratorul va informa în timp util toți Participanții la Fixing cu privire la decizia de a împuternici sau, după caz, de a înlocui Agentul de calcul.

9.3. Agentul de calcul îndeplinește următoarele obligații:

- a) organizează procedura de depunere de către Participanți a cotațiilor la Fixing;
- b) calculează ratele de referință ROBID și ROBOR, în conformitate cu prevederile prezentelor Reguli;
- c) anunță direct (în termen de 5 minute de la Fixing, cel mai târziu) toate ratele de referință calculate pe durata Fixing-ului și cotațiile prezentate la Fixing de către Participanți.

10. Schimbarea circumstanțelor, evenimente extraordinare

10.1. Stabilirea ratelor ROBID și ROBOR pentru depozitele la un anumit termen nu va avea loc dacă Participanții au cotațat mai puțin de 3 rate pentru o anumită scadență (exceptând extremele eliminate anterior).

10.2. Dacă ratele de dobândă fac obiectul unei creșteri semnificative pe piața monetară interbancară, diferențele permise dintre ratele de cerere și de ofertă, prevăzute la secțiunea 3.4 din prezentele Reguli, vor fi următoarele:

- dublul valorii, dacă rata dobânzii cotate pentru depozitele plasate depășește cu mai mult de 30% rata dobânzii de politică monetară a Băncii Naționale a României;
- triplul valorii, dacă rata dobânzii cotate pentru depozitele plasate depășește rata dobânzii pentru facilitatea de creditare;
- nelimitat, dacă rata dobânzii cotate pentru depozitele plasate depășește de 1,5 ori rata dobânzii pentru facilitatea de creditare.

10.3. Dacă ratele de referință ROBID și ROBOR nu pot fi calculate sau anunțate în intervalul precizat, ora de Fixing poate fi decalată, dar nu mai târziu de ora 3:00 PM. În acest caz, Agentul de calcul va notifica direct Administratorul și Participanții, cel târziu la ora 11:05 AM, cu privire la decalare și va face un anunț public pentru a explica motivele decalării.

11. Dispoziții finale

11.1. Administratorul are obligația de a respecta confidențialitatea cu privire la informațiile prezentate de Participanți și Candidați referitoare la limitele tranzacțiilor lor reciproce.

11.2. Orice modificări ale prezentelor Reguli vor fi efectuate de către Administrator și comunicate, în scris, tuturor Participanților și Agentului de calcul.

11.3. Modificările prezentelor Reguli vor intra în vigoare la data indicată în notificarea adresată Participanților, dar nu mai devreme de 60 de zile de la data transmiterii Regulilor modificate.

11.4. În cazul în care un Participant consideră Regurile modificate drept inacceptabile, Participantul respectiv va notifica în acest sens Administratorul, în scris, în termen de 30 de zile de la transmiterea Regulilor modificate. Dacă nu se transmit notificări de respingere, modificările sunt considerate acceptate în forma comunicată de Administrator.

11.5. Notificarea adresată Administratorului de către Participant, potrivit secțiunii 11.4 de mai sus, implică retragerea de către Participant a acordului de participare la Fixing, precum și pierderea statutului de Participant, odată cu intrarea în vigoare a Regulilor modificate. Administratorul va notifica faptul de mai sus, în scris, direct celorlalți Participanți și Agentului de calcul.

11.6. În cazul în care numărul Participanților scade sub numărul minim necesar, ca urmare a notificării de respingere de către un Participant, conform secțiunii 11.5 de mai sus, versiunea modificată a Regulilor în acest sens, va intra în vigoare la data precizată de Administrator în notificare sau după caz, începând cu data la care Administratorul acordă statutul de Participant unui nou Candidat pentru a crește numărul de Participanți la Fixing la numărul minim prevăzut de prezentele Reguli astfel cum vor fi modificate.

Anexa nr. 1 – Acord de participare la Regulile privind stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR

(ANTETUL BĂNCII)
(locul, data)

ACORD DE PARTICIPARE

..... (denumirea instituției de credit) se angajează prin prezenta să participe la stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR și să respecte Regulile privind stabilirea ratelor de referință ROBID și ROBOR.

(semnături și ștampila)

Semnătura 1

Semnătura 2